

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E

Národní technická knihovna
National Technical Library

210 mm

Rekvalifikační kurs Národní technické knihovny

Jmenná katalogizace
I.

Radka Římanová

Zpracováno podle

READ, Jane M.

Cataloguing without tears : managing knowledge in the information society. With cartoons by Adrian Czajkowski.

Oxford : Chandos, c2003. 236 p.

Cataloguing Without Tears

Managing knowledge in the information society

Jane M. Read

CP

Chandos Publishing

NAŘÍZENÍ VLÁDY

ze dne 5. srpna 2002, kterým se stanoví katalog prací
a kvalifikační předpoklady a kterým se mění nařízení vlády
o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě

2. 3. Knihovnictví , archivnictví

2.3.1 KNIHOVNÍK

7. -11. platová třída

Nařízení vlády č. 130/2009 Sb.

ze dne 4. května 2009

Čl. I

Příloha č. 1

Platová tř. 7 – 11, rozdíl podle platového stupně

(počet let započitatelné praxe)

10 660 – 22 230 Kč

Katalogizátor

Metadata engineer

- Jmenná, věcná, autoritní katalogizace
- Pečlivost, trpělivost, píle, láska k dokumentům, počítači
- Stále myslí na zákazníky knihovny a návštěvníky svého katalogu
- Schopnost radovat se z dílčích výsledků
- Odpovědnost návštěvníkům katalogu, současným i budoucím
- Odpovědnost vůči celé knihovně
- Schopnost týmové práce a respektování autorit
- Schopnost samostatné organizace práce

Nutné znát a vyznat se v:

- Ovládání katalogizačního software a hledání v OPAC instituce
- Anglo-americká katalogizační pravidla
- MARC21 – Bibliografický formát a formát pro authority
- Národní katalogizační politice
- Institucionální lokální politice
- Referenčním katalogu pro inspiraci a kopírování záznamů

Katalogizační software?

- speciální modul knihovnicko-informačního systému (KIS) – modul katalogizace
- Historicky nejstarší část KIS
- Lze nahradit MS/Excelem?

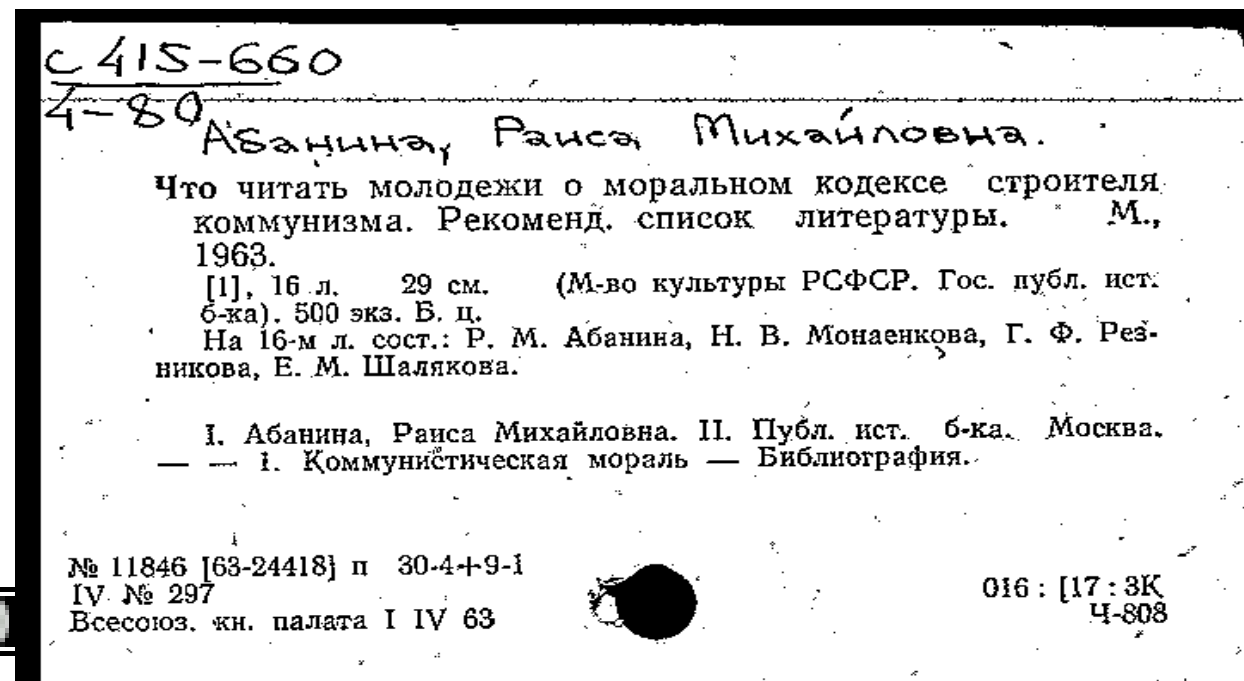
....lepe než MS/Word

- Kartotéka

...lepe než seznamem

Ruská národní knihovna v Petrohradě

http://www.nlr.ru:8101/e-case/search_extendede.php

Elektronický katalogizační záznam

- Jmenná část
- Věcná část – přednáška dr. Píškové
- Vazba na autoritní záznam
- Záznam jednotky (holding)

Prezentace

KIS Aleph - katalogizační modul - jmenná část, vazba na autority a jednotková část

Zobrazit záznam v OPAC

Referenční záznam

- Cocoa : úvod do programování počítačů Apple / Ondřej Čada. -- 1. vyd.. -- Praha : Grada, 2009. -- 199 s. : il.

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E

Národní technická knihovna
National Technical Library

210 mm

<i>Návěští</i>	LDR			-----nam-a22-----a-4500
<i>Kontrolní či</i>	001			000015989
<i>ID kontrol.č.</i>	003			CZ-PrSTK
<i>Datum posl.zpr.</i>	005			20011223000000.0
<i>Údaje pev.dél</i>	008			960911s1996----xr-----cze--
<i>ISBN</i>	020		a	80-85649-44-6
<i>Zdroj katalog.</i>	040		a	ABA013
			b	cze
<i>LCC by Incad</i>	LCC		a	HF5548.4.M525
			b	Š56 1996
<i>MDT</i>	080		a	681.3.06:65.012.2
			2	undef
<i>HZ-Osobní jm.</i>	100	1	a	Šimek, Petr
			4	aut
<i>Údaje o názvu</i>	245	10	a	Office 95 :
			b	Pořadač, Schedule+, ... /
			c	Petr Šimek
<i>Naklad. údaje</i>	260		a	Praha :
			b	GComp,
			c	1996
<i>Fyzický popis</i>	300		a	105 s.
<i>Edice</i>	490	0	a	GComp ;
			v	sv. 29
<i>VVZ Věcné té</i>	650	07	a	dokumenty
			x	in
			2	psh
<i>VVZ Věcné té</i>	650	07	a	čas
			x	fy
			2	psh
<i>VVZ Věcné té</i>	650	07	a	organizace

KIS ALEPH 500.18 – jmenná část záznamu

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E

Národní technická knihovna
National Technical Library

210 mm

Katalogizace - ALEPH verze 18.01 Báze STK01 - Katalog STK (STK01) Server: aleph.ntkcz.cz:6991 (18.01) Uživatel: RIMANOVA

ALEPH Zobrazit Katalogizace Jednotky Editovat Správce záznamů Vzdálený soubor *Služby Nápověda ?

Signatura BIB= 15989 ADM= 228964 - Office 95 : (Šimek, Petr aut) Rok: 1996.

[1] Funkce [2] Přehled

- [L] Seznam jednotek (0/2)
 - [A] Historie všech jednotek
- [I] Jednotka (2660119148,
 - [H] Historie (Datum poslední s
 - [Z] Log pro Výpůjčky (-----)
 - [S] Souhrn výpůjček
- [O] Seznam objektů (0)
- [J] Objekt
- [B] Bibliografické údaje
- [T] Seznam spouštěčů

Seznam jednotek

Poř.	Čár.kód	Díl.knih.	Popis	Signatura	Sbírka	Status	Pozn # výp.
10	2660119148	Fond NTK		A 32885	6.NP, regál 6A/270	Volný výběr, k vypůjčení	0
20	2660120088	Fond NTK		A 32885 a	6.NP, regál 6A/270	Volný výběr, k vypůjčení	0

Možnosti řazení:

1. Zobrazení jednotky 2. Všeobecné inf. (1) 3. Všeobecné inf. (2) 4. Údaje seriálu 5. Úrovně seriálu

Čárový kód: 2660119148 Status jednotky: 04 Aktualiz.

Dílní knihovna: STK Stat.zprac.jedn.: Uložit impl.

Sbírka: 6A270 Čísl. A (roč./sv.): Obnovit

Číslo exempláře: Čísl. B (číslo) impl.předpl.

Druh dokumentu: BOOK Druhá signat.: HF5548 .4 .M525 Š56 19 Storno

Vazba HOL: 0 Typ 85X/Č. vazby: 0 Dočasná signat.

Signatura: A 32885

Popis:

KIS ALEPH 500.18 - jednotková část záznamu

Start inst... Tot... Micr... Nov... Náp... SBÍ... Kat... Elek... Kat... 11:15

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E

Národní technická knihovna
National Technical Library

210 mm

Zdroj katalog. [040](#) — [a](#) ABA013
[b](#) cze
LCC by Incađ [LCC](#) — [a](#) HE199.A2
[b](#) R65 1982
MDT [080](#) — [a](#) 339.5:656.025.4
[2](#) undef
HZ-Osobní jm. [100](#) [1](#) — [a](#) Rolenc, Vladimír
[4](#) aut
Údaje o názvu [245](#) [10](#) — [a](#) Mezinárodní přeprava vývozních a dovozních zásilek
zboží zahraničního obchodu /
Vladimír Rolenc, Pavel Šimek
Vydání [250](#) — [c](#)
Naklad. údaje [260](#) — [a](#) 1. vyd.
[a](#) Praha :
[b](#) Nakladatelství dopravy a spojů,
[c](#) 1982
Fyzický popis [300](#) — [a](#) 374 s.
VZ Osobní jm. [700](#) [1](#) — [a](#) Šimek, Pavel
[7](#) jk01130052
[4](#) aut
Předm. heslo [964](#) — [a](#) Doprav
Údaje o period [990](#) — [1](#) STK
[c](#) 12134/

KIS ALEPH 500. 18 vazba
na autoritní databázi

1. Zprávy | 2. Informace o poli | 3. Zobrazení

Rejstříky v bázi: STK11 - Kód: AI

# záz.	Odk:	Selekční termín	Autoritní údaje
1		Šimek, Pavel jk01130052	Autority NK ČR, 1001 , aab, UPD=Y
1		Šimek, Pavel, nar. 1853 jk01130050	Autority NK ČR, 1001 , aab, UPD=Y
1		Šimek, Petr, 1961- mzk2002148030	Autority NK ČR, 1001 , aab, UPD=Y
1		Šimek, Petr jx20080811014	Autority NK ČR, 1001 , aab, UPD=Y
1		Šimek, Petr xx0081986	Autority NK ČR, 1001 , aab, UPD=Y
1		Šimek, Quido, 1857-1933 jk01130053	Autority NK ČR, 1001 , aab, UPD=Y
1		Šimek, Radek, 1961- mzk2005312783	Autority NK ČR, 1001 , aab, UPD=Y
1		Šimek, Radim xx0089814	Autority NK ČR, 1001

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E

Národní technická knihovna
National Technical Library

210 mm

http://aleph.techlib.cz/F?func=find-b-0&local_base=stk&RN=521079105

NTK
50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E
Národní technická knihovna
National Technical Library

Báze Katalog NTK

Přihlášení Čtenář Databáze Otázky Nápověda Prohlížení Vyhledávání Výsledky dotazu Předchozí dotazy

Základní vyhledávání | Vyhledávání z více polí | Vyhledávání z více bází | Pokročilé vyhledávání | Vyhledávání pomocí CCL

Základní vyhledávání

Zadejte slovo nebo slovní spojení

Pole pro vyhledávání **Všechna pole**

Blížkost slov?

Báze pro vyhledávání

Omezení vyhledávání na:

Jazyk: **všechny** Rok od: Rok do: RRRR (Použijte ? pro pravostranné zkrácení, pokud nechcete použít rozmezí od/do.)

Formát: **všechny** Signatura: **všechny**

CC BY-NC-SA

- Anglo-americká katalogizační pravidla : druhé vydání, revize 1998 : dodatky 2004 / [překlad Národní knihovna České republiky]. -- 1. české vyd. -- Praha : Národní knihovna České republiky, 2006. -- [62] l.
- MARC 21. Bibliografický formát / Network Development and MARC Standards Office, Library of Congress, Standards and Support, National Library of Canada ; [z anglického originálu ... do češtiny přeložily Ludmila Benešová ... et al.]. -- 1. české vyd.. -- Praha : Národní knihovna České republiky, 2003. -- 2 sv.

- MARC 21 : formát pro authority / Network Development and MARC Standards Office, Library of Congress, Standards and Support, National Library of Canada ; [z anglického originálu ... do češtiny přeložily Marie Balíková a Edita Lichtenbergová]. -- 1. české vyd.. -- Praha : Národní knihovna České republiky, 2004. -- 1 sv.
- Metodika tvorby a kontroly jmenných autorit ve formátu MARC 21 : korporace / Svojmila Světlíková. -- 1. vyd. -- Praha : Národní knihovna České republiky, 2006. -- 28 s
-
- Metodika tvorby a kontroly jmenných autorit ve formátu MARC 21 : osobní jména / Jan Luffer. -- 1. vyd. -- Praha : Národní knihovna České republiky, 2006. -- 38 s

- Katalogizace ve formátu MARC 21 : stručná instrukce a příklady pro knihy a některé typy pokračujících zdrojů / Marie Balíková, Hana Kubalová, Jaroslava Svobodová. -- 2., aktualiz. vyd.. -- Praha : Národní knihovna České republiky, 2008. -- 163 s.

Katalogizace ve formátu
MARC 21 : stručná instrukce a
příklady pro knihy a některé
typy pokračujících zdrojů
/ Marie Balíková, Hana
Kubalová, Jaroslava
Svobodová. -- 2., aktualiz. vyd..
-- Praha : Národní knihovna
České republiky, 2008. -- 163
s.

- Úkol pro účastníky

Najít na webu stránku národní katalogizační politiky

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E

Národní technická knihovna
National Technical Library

210 mm

The screenshot shows a Mozilla Firefox browser window displaying the website of the National Library of the Czech Republic (NTK). The browser's address bar shows the URL http://www.nkp.cz/pages/page.php3?page=fond_standard1.htm. The website header includes the NTK logo and navigation links such as 'O knihovně', 'Služby', 'Jak najít', 'Katalogy a databáze', 'Portály', 'Klementinum', 'Digitální knihovna', and 'Nová budova'. The main content area is titled 'Katalogizační politika (katalogizace novodobých dokumentů vydaných od roku 1801)' and contains a list of links: 'Dotazy ke katalogizaci (Seznam správců databáze)', 'E-learning', 'Schválené materiály', 'Materiály k připomínkování', 'Portál Národní autority ČR', 'Věcné zpracování. Věcné autority', 'Rada pro katalogizační politiku a pracovní skupiny', 'Zápisy z jednání', 'Plánované akce', 'Informativní materiály', 'MARC 21', and 'Archiv'. The footer of the page includes the date '31.03.09', the name 'E. Lichtenbergová', and a 'Nahoru' link. At the bottom of the browser window, there are links for 'Ptejte se knihovny', 'Hledání na WWW', 'Copyright', and 'English'.

Národní katalogizační politika

NOVÁ LINKA ZPRACOVÁNÍ V NTK

Duplikáty se zpracovávají a prochází současně se základní knižní jednotkou linkou zpracování. V této fázi nelze nijak upřednostňovat zpřístupnění duplikátu. Pokud na knihu čekají konkrétní zákazníci, pak se přednostně zpracují všechny multiplikáty daného titulu.

1. **Akvize:** 1. záznam knihy (všechny exempláře), nalepení čárového kódu + RFID tagu, skenování obálky.
2. **Věcný popis:** PSH, MDT, Konspekt + konverze RFID tagu (načtení RFID tagu).
3. **Jmenný popis**
4. **Autority jmenné**
5. **Supervize BIB záznamu s přidáním pole SKC pro SK ČR**
6. **Předání knih,** které nejdou do volně přístupného režimu **do skladu.** Zajistí supervizor jmenného popisu ve spolupráci s knihovníky základních služeb jako doposud (kontaktní osoba pí. Kinzlerová).
7. **LCC proces** - vytvoření nebo editace pole 050, vytvoření druhé signatury do záznamu jednotky, vytipování regálu (vyplnit Sbíрку) v rámci mapy fondu (tužkou poznamenat do knihy).
Tisk LCC signatury, nalepení štítku na hřbet na jednotlivé svazky, změna statusu zpracování (Nezpracovává se – prázdná řádka, Ve vazbě – BD, v případě skript (kontaktní osoba pí Petrová).
Odvoz knihy na regál ve volném výběru a zařazení.
Objevení jakékoliv chyby v záznamu a v jednotkách nenechávat bez povšimnutí.

II. Bibliografické záznamy v systému Aleph – MARC21 - MONOGRAFIE

INTERPUNKCE v BIB záznamech obecně: zrušené automatické vkládání interpunkce do a na konec pole 245, 260 a 300.

PŘEHLED POLÍ MARC 21 v BIB ZÁZNAMU

FMT Volba formátu záznamu v STK: knihy=BK, e-book=BK (on-line), elektronické zdroje=BK (fyzický nosič, CD-ROM), disertace=DS, seriály=SE

LDR NÁVĚSTÍ (NO)

POZICE 5

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E

Národní technická knihovna
National Technical Library

210 mm

http://www.caslin.cz/

Souborný katalog ČR a k čemu slouží

MAPA PORTÁLU | PŘÍSTUPNOST | KONTAKT

SKČR
SOUBORNÝ KATALOG
ČESKÉ REPUBLIKY

Souborný katalog ČR
Union Catalogue of the Czech Republic

VYHLEDAT

ÚVOD | PRO UŽIVATELE | PRO KNIHOVNY | BÁZE ADRESÁŘ | KONTAKTY | ODKAZY | NOVINKY | CASLIN | DISKUSE | PŘIHLÁŠENÍ

NACHÁZÍTE SE ZDE: ÚVOD

HLEDÁNÍ V SKC

HLEDAT

HLEDÁNÍ V BÁZI

SK ČR Seriály
Knihy Adresář

NAVIGACE

- Úvod
- Pro uživatele
- Pro knihovny
- Báze Adresář
- Kontakty
- Odkazy
- Novinky
- CASLIN
- Diskuse

Souborný katalog ČR a k čemu slouží

Autor: [Eva Svobodová](#) Poslední změna: Čtvrtek 03.09.2009 13:11
Příspěvatelé: [Danuše Vyoralčková](#) (foto)

Základní informace pro uživatele Souborného katalogu ČR

Souborný katalog ČR soustřeďuje ve své bázi údaje o dokumentech ve fondech českých knihoven a institucí, které do Souborného katalogu ČR přispívají svými katalogizačními záznamy nebo poskytují informace o odběru periodik. V elektronické podobě je souborný katalog ČR budován od r. 1995 a obsahuje cca 3,6 mil. záznamů českých a zahraničních monografií, speciálních dokumentů a seriálů (časopisy, sborníky, zprávy z konferencí...).

Ve vyhledaných záznamech uživatel najde informaci o dostupnosti dokumentu resp. o knihovně nebo knihovnách, ve kterých si může vyhledaný dokument vypůjčit. Informace o knihovně (vlastníkovi dokumentu) je vyjádřena jednak siglou, jednak zkratkou knihovny. Kliknutím na siglu získá uživatel více informací o vlastníkovi dokumentu (adresu, telefonní čísla, e-mailové adresy a URL adresy). Jedná se o informace, které jsou za tímto účelem shromažďovány v bázi ADR (Adresář knihoven a institucí ČR).

Z řady vyhledaných záznamů je možno propojit se přímo do lokálních katalogů knihoven (vlastníků dokumentů) a získat tak aktuální informaci o momentální dostupnosti dokumentu v konkrétní knihovně (např. zda je dokument v knihovně k dispozici nebo je právě vypůjčen). V záznamech seriálů jsou kromě sigly a zkratky knihovny uvedeny také údaje o odebíraných ročnících a době uchování. U některých titulů seriálů je možné propojení na plný text.

prosinec 2009

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

NOVINKY

- GPS v bázi ADR
úpravy on-line formulářů
aktualizace v bázi ADR
18.11.2009
- Bezplatné kurzy katalogizace tištěných monografií a pokračujících zdrojů na úrovni minimálního záznamu pro Souborný katalog ČR
27.06.2007

DALEŠÍ NOVINKY

Katalogizační pravidla

- Mají svou historii a historické mezníky

Z historie v ČR:

- Pravidla jmenného katalogu / **Miroslav Nádvorník** a kolektiv. -- 2., opr. a dopl. vyd.. -- Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1969. -- 255 s.
- **UNIMARC** manuál : Bibliografický formát / Přel. z angl. orig. UNIMARC manual **Edita Lichtenbergová** ; Odp.red. **Bohdana Stoklasová**. -- 1. české vyd.. -- Praha : Národní knihovna ČR, 1996. -- 802 s. : příl. A-L

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E

Národní technická knihovna
National Technical Library

210 mm

Kvalitní katalog je

- Přesný
- Srozumitelný
- Konzistentní

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E

Národní technická knihovna
National Technical Library

210 mm

Příklady těch nejmodernějších katalogů pro uživatele knihoven
(OPAC, multiprohlížeče)

AquaBrowser

Příklad instalace

<http://aqua.queenslibrary.org/>

Primo

Příklad instalace

http://primo-7.kb.dk/primo_library/libweb/action/search.do

LibraryThing

<http://www.librarything.com/>

Moderní katalogy pracují na principu Funkční požadavky na bibliografický záznam (FRBR) – 1989

Funkce katalogu podle této studie:

- **najít entitu**, která koresponduje s vyhledávacími kritérii stanovenými uživatelem
- **identifikovat entitu** (potvrdit, že popsaná entita koresponduje s nalezenou entitou, nebo rozlišit mezi dvěma a více entitami s podobnými charakteristikami)
- **vybrat entitu**, která odpovídá uživatelským potřebám (tj. vybrat entitu, která koresponduje s uživatelským požadavkem, s respektem k obsahu, fyzickému formátu, nebo odmítnout entitu pro nevhodnost)
- **získat přístup k popsané entitě** (tj. získat entitu koupí, výpůjčkou apod., nebo získat přístup k entitě elektronicky online připojením ke vzdálenému počítači)

Základní schéma FRBR

Duševní entity ↓↓↓↓

DÍLO

Intelektuální počin (např. Hamlet)

VYJÁDŘENÍ

Různé formy díla (jazyk, text/divadelní hra/film ...)

Fyzické entity ↓↓↓↓

PROVEDENÍ

Konkrétní vydání díla (případně digitalizovaná kopie provedení s přidanou hodnotou OCR, metadata...)

JEDNOTKA

Exemplář knihy, CD nosič

Kvalitní katalogizační záznam, který podpoří cíle FRBR

- Musí obsahovat kvalitní selekční údaje – ideálně standardizované „authority“
- Být přesný v popisných údajích
- Největší chyba v katalogu je „nepravda“
- Největší nepřítel katalogu je „překlep“
- Na kontroly je třeba vyvinout stejné úsilí jako na vytváření, programátorské nebo lidské (oko a mozek)

Začít druhou lekci:

Jak se dostane záznam o dokumentu do katalogu?

- Zapsáním s knihou v ruce (metoda de visu)
- Zkopírováním z jiného katalogu (de visu nebo podle předlohy)
- Připojením záznamu o jednotce k již hotovému záznamu
- Zpětné zapsání do katalogu – záznamy nebyly vytvořeny v elektronické podobě – retrospektivní katalogizace
- Přepis de visu nebo podle katalogizačního lístku (nebo jiného zdroje – seznam) do katalogové databáze
- Import z jiné databáze – např. Excel

Typy dokumentů z hlediska katalogizace

- Monografie
- Pokračující díla
 - Seriál (periodikum, nepravé periodikum)
 - Integrační zdroj
- Kartografická díla
- Elektronické zdroje
- Části dokumentů (články, statě ze sborníků)

Selekční údaje - nejdůležitější část záznamu

- autor
- název
- předmětová hesla
- editor
- ilustrátor, tiskař, nakladatel, překladatel...

Obohacený katalogizační záznam

- abstrakt
- obrázek - služba Obálky knih viz <http://www.obalkyknih.cz> nebo kopie obsahu - povoluje autorský zákon
- link na video nebo audio soubor
- hyperlink do plného textu dokumentu
- hyperlink na související dokument např. recenzi např. prostřednictvím služby Google Book Search

Příklad viz katalog NTK záznam <http://bit.ly/4JCN1d>

Náklady na katalogizaci? Jak dlouho trvá jeden záznam?

20 min. jmenná část + 20 min. věcná část + 20 min. jednotkový popis + 20 minut autoritní záznamy

80 minut průměrná doba zpracování jednoho titulu

Náročné úkoly

- vzácné a historické tisky

Nejméně náročné

- kopírování záznamů - nutné implementovat z39.50 protokol do KIS

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E

Národní technická knihovna
National Technical Library

210 mm

Děkuji za pozornost

Dotazy?

Nebo raději píšete e-mailly?

radka.rimanova@techlib.cz

Nebo raději voláte?

+420 232 002 410

Nebo si to chcete ještě rozmyslet?

Máte možnost. Uvidíme se za týden...

 (CC) BY-NC-SA